

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-03/14-02/146
URBROJ: 517-06-2-1-2-15-20
Zagreb, 2. rujna 2015.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, brojevi 80/13, 153/13 i 78/15) i članka 5. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14), povodom zahtjeva nositelja zahvata **Plinacro d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb**, za procjenu utjecaja na okoliš **magistralnog plinovoda Kozarac – Slobodnica DN 800/75 bar duljine 128,39 km**, nakon provedenog postupka, donosi

R J E Š E N J E

- I. Namjeravani zahvat** – magistralni plinovod Kozarac – Slobodnica DN 800/75 bar duljine 128,39 km, nositelja zahvata Plinacro d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, a temeljem Studije o utjecaju na okoliš koju je izradio ovlaštenik OIKON d.o.o. iz Varaždina, u rujnu 2014. i doradio u travnju 2015. – **prihvatljiv je za okoliš i ekološku mrežu uz primjenu zakonom propisanih i ovim rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

A.1. MJERE ZAŠTITE TIJEKOM PRIPREME I GRADNJE

Opće mjere

- A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i ekološke mreže iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša.
- A.1.2. Pristupne ceste do gradilišta nakon izvođenja radova vratiti u stanje u prije početka građenja.

SASTAVNICE OKOLIŠA

Zrak

- A.1.3. Vlažiti manipulativne površine i transportne putove u blizini stambenih objekata za vrijeme sušnih dana (u slučaju jačeg prašenja).

Površinske vode

- A.1.4. Radove preko vodotoka i kanala izvesti za vrijeme povoljnih hidroloških uvjeta, u koordinaciji s Hrvatskim vodama.

- A.1.5. Nakon završetka prijelaza preko vodotoka i melioracijskih kanala sanirati dno i bočne strane korita tako da imaju istu kotu dna, nagib bočnih strana, širinu dna i nagib dna (pad) kakve su imali prije početka radova, tj. da im se ne smanji propusna moć.
- A.1.6. Nakon završetka radova na prijelazu, sanirati zaobilazni vodotok (ako je izveden) na način da se teren vrati u početno stanje.
- A.1.7. Tijekom provedbe tlačne probe ugrađenog cjevovoda koristiti vodu bez dodatka inhibitora.
- A.1.8. Vodu od tlačne probe ispustiti u okoliš nakon provedbe analiza u skladu s propisima. Mjesto i način uzimanja vode za tlačne probe, kao i mjesto i način ispuštanja vode, definirati posebnim elaboratom za koji se mora ishoditi suglasnost Hrvatskih voda.
- A.1.9. Prostor za smještaj radnika opremiti pokretnim ekološkim sanitarnim čvorovima
- A.1.10. Iskopani materijal i ostale zapreke nastale kod polaganja cjevovoda ukloniti s prijelaza da se omogući normalan protok voda.
- A.1.11. Kod prolaza preko vodotoka i kanala, ako se pokaže potrebnim, uzvodno izvesti zaštitni nasip, kako bi se onemogućio ulaz vode u iskopani rov za polaganje plinovoda. Ako se takvi radovi produže, izgraditi zaobilazni kanal ili cjevovod za otjecanje vode ispred nasipa u korito nizvodno od iskopanog kanala.
- A.1.12. Radove u poplavnim područjima izvoditi u hidrološki povoljnim uvjetima. Ako se ni tada voda ne bude mogla odstraniti iz pripremljenog rova, cijevi plinovoda obložiti i otežati betonskom oblogom da se spriječi djelovanje uzgona.

Podzemne vode

- A.1.13. Na području gdje trasa plinovoda prolazi III. zonom sanitarne zaštite izvorišta Ravnik, poštivati sve zabrane navedene u „Odluci o zaštiti izvorišta Crpilišta Ravnik“ („Službene novine Općine Popovača“, broj 10/10), a na području gdje trasa plinovoda prolazi III. zonom sanitarne zaštite izvorišta Jelas, poštivati sve zabrane navedene u „Odluci o zonama sanitarne zaštite izvorišta Jelas“ („Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije“, broj 14/09), a koje se odnose na III. zonu sanitarne zaštite.

Tlo i poljoprivredna gospodarska djelatnost

- A.1.14. Gdje god je moguće koristiti već postojeće ceste i putove kao pristup gradilištu kako bi se umanjila degradacija tla i postojećeg vegetacijskog pokrova.
- A.1.15. Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj deponirati i nakon zatrpavanja cijevi vratiti kao gornji sloj.
- A.1.16. Izbjegavati radove na trasi u vegetacijskoj fazi zriobe, pred berbu i žetvu poljoprivrednih kultura.
- A.1.17. Tijekom pripreme i gradnje poduzeti mjere sanacije ako dođe do onečišćenja tla.

Biološka raznolikost

- A.1.18. O početku radova obavijestiti nadležne javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima.
- A.1.19. Uz ribnjake Lipovljani i Jelas, na lokacijama prijelaza preko rijeka Ilove, Pakre i Orljave te na lokacijama prijelaza preko vodotoka koji ulaze u područje ribnjaka i Lonjskog polja, ne planirati prostore za odlaganje materijala i otpada niti prostore za manipulaciju uljima, gorivom i drugim naftnim derivatima. U slučaju da je neophodno planiranje ovih sadržaja na ovim dijelovima trase, poduzeti tehničke mjere kojima će se osigurati najviši stupanj zaštite tla, podzemnih i površinskih voda od onečišćenja.
- A.1.20. Prilikom izvedbe prijelaza preko vodotoka prekopom (sa ili bez zaobilaznog toka), kako bi se umanjio utjecaj na vlažna i vodena staništa te prisutne životinjske vrste u razdoblju njihove

povećane aktivnosti:

- a) radove izvoditi pri povoljnim hidrološkim prilikama (tijekom niskog vodostaja ili suhog korita);
- b) radove na prekopu izvesti unutar 7 dana, a u slučaju prekida radova iz bilo kojeg razloga, u periodu kad se ne izvode radovi osigurati normalan protok;
- c) radove izvoditi pažljivo da se mehanizacijom ne oštećuje prirodni supstrat i staništa u koritu i na obalama te priobalni pojas vegetacije izvan radnog pojasa potrebnog za polaganje plinovoda;
- d) korito vodotoka na lokaciji prekopa ne oblagati betonom, kamenim nabačajem ili umjetnim materijalima, iznimno (ako je neophodno zbog tehničke sigurnosti plinovoda) takav zahvat treba ograničiti na nužan minimalan obuhvat.

A.1.21. Sve površine gradilišta i ostale zone privremenog utjecaja nakon završetka radova sanirati na način da se dovedu u stanje blisko prvobitnom. Za obnovu uklonjenog prirodnog vegetacijskog pokrova koristiti samo autohtone biljne vrste koje se javljaju u sastavu vegetacijskih zajednica prisutnih na širem području zahvata.

A.1.22. Uklanjanje prirodnog vegetacijskog pokrova (travnjačke i šumske površine te šikare) za potrebe pripreme radnog pojasa (uključujući lokacije prijelaza preko vodotoka) planirati u jesenskom i zimskom razdoblju (15. kolovoz - 1. ožujak), tj. izvan sezone gniježđenja i odrastanja mladih jedinki ugroženih i strogo zaštićenih vrsta ptica te najveće aktivnosti drugih životinja. Stacionaže na kojima se mjera provodi su: km 3+000 - 5+850, km 12+900 - 12+950, km 17+550 - 17+750, km 21+750 - 30+000, km 35+400 - 36+200, km 38+700 - 42+400, km 43+250 - 43+580, km 44+800 - 53+650, km 62+000 - 63+000, km 63+300 - 63+600, km 63+900 - 64+800, km 65+000 - 65+900, km 66+230 - 66+390, km 63+710 - 68+550, km 69+750 - 72+600, km 74+400 - 74+650, km 76+400 - 76+650, km 90+530 - 90+600, km 96+300 - 96+400, km 98+550 - 98+650, km 99+030 - 99+300, km 99+600 - 100+400, km 104+900 - 106+250, km 108+000 - 108+200, km 109+000 - 109+300, km 111+780 - 119+680, km 126+150 - 126+300, km 127+700 - 127+850.

Ekološka mreža

A.1.23. Radove na vodotocima na području ekološke mreže HR2000416 Lonjsko polje radi ublažavanja utjecaja na ciljne vrste riba, vodozemaca i gmazova planirati izvan perioda od 1. ožujka do 1. kolovoza. Pri izvođenju radova ne zadirati u sediment na dnu vodnog tijela izvan radnog pojasa.

A.1.24. U slučaju pronalaska nastambe vidre, obustaviti radove u granicama od 100 m uzvodno i nizvodno. Ako je za nastavak radova neophodno provesti neku od zabranjenih radnji sa strogo zaštićenim vrstama (namjerno uznemiravanje, namjerno oštećivanje ili uništavanje područja razmnožavanja ili odmaranja, itd.) ishoditi dopuštenje te postupiti po rješenju središnjeg tijela nadležnog za poslove zaštite prirode.

A.1.25. U slučaju pronalaska nastambe ili brane dabra, obustaviti radove u granicama od 200 m uzvodno i nizvodno. Ako je za nastavak radova neophodno provesti neku od zabranjenih radnji sa strogo zaštićenim vrstama (namjerno uznemiravanje, namjerno oštećivanje ili uništavanje područja razmnožavanja ili odmaranja, itd.) ishoditi dopuštenje te postupiti po rješenju središnjeg tijela nadležnog za poslove zaštite prirode.

A.1.26. Za potrebe tlačne probe ne koristiti vodu iz vodenih površina na područjima ekološke mreže HR2000416 Lonjsko polje i HR2001326 Jelas polje s ribnjacima niti ispuštati korištenu vodu na ovim područjima ekološke mreže. Ako to nije izvedivo, osigurati da stopa uzimanja vode iz vodotoka ne premašuje 10% trenutnog protoka, a korištenu vodu ispustiti u isti vodotok gdje je uzeta i pritom osigurati pogodna fizikalna i kemijska svojstva korištene vode kako ne bi došlo do onečišćenja. U slučaju uzimanja vode za tlačnu probu iz vodotoka na navedenim

područjima ekološke mreže, raditi to izvan razdoblja mrijesta ciljnih vrsta riba i vodozemaca, odnosno u razdoblju od 1. kolovoza do 1. ožujka. Oprema za uzimanje vode mora imati odgovarajuću zaštitu kako ne bi došlo do uzimanja živih organizama iz vodotoka.

- A.1.27. Prilikom uspostave radnog pojasa na područjima ekološke mreže HR2000416 Lonjsko polje i HR2001326 Jelas polje s ribnjacima ostaviti starija stabla nakon sječe na mjestu barem 24 h kako bi se omogućilo eventualno prisutnim jedinkama šišmiša i beskralježnjaka da napuste stablo.

Krajobraz

- A.1.28. U okviru izrade glavnog projekta plinovoda izraditi projekt krajobrazne sanacije obala većih vodotoka, Ilove, Pakre i Orljave, preko kojih će prijeći trasa plinovoda, kao područja na kojima je bio privremeni obilazni vodotok, ako se pojavi potreba za njim, koji će biti formiran za potrebe polaganja cjevovoda ispod njihovih korita.

Šume i šumsko zemljište

- A.1.29. Prilikom projektiranja koristiti Programe gospodarenja šumama, osobito vezano uz šumsku infrastrukturu, i karte požara pri planiranju pristupnih puteva, kako bi se izbjeglo nepotrebno formiranje novih.
- A.1.30. Prilikom projektiranja i pripreme voditi računa o uređenju rubnih dijelova gradilišta kako bi se spriječilo izvaljivanje stabala na novonastalim rubovima i klizanje terena.
- A.1.31. Prilikom gradnje izbjegavati oštećivanje rubnih stabala i njihova korijenja pažljivim radom i poštivanjem propisanih mjera i postupaka pri gradnji. Odmah nakon prosijecanja zaposjednute površine uspostaviti i održavati šumski red, tj. ukloniti panjeve, izraditi i izvesti svu posječenu drvenu masu.
- A.1.32. Osobitu pažnju prilikom gradnje posvetiti rukovanju lakozapaljivim materijalima i sredstvima s otvorenim plamenom, te alatima koji mogu izazvati iskrenje.
- A.1.33. Tijekom izrade projektne dokumentacije s nadležnom šumarijom savjetovati se o mjestu uzimanja i ispuštanja voda kod tlačne probe te izgradnje potrebnih nasipa, sve u dijelu gdje trasa prolazi poplavnim šumama.

Divljač

- A.1.34. U suradnji sa stručnom službom lovoovlaštenika razmotriti ustaljene staze i premete divljači kako bi se na vrijeme poduzele sve mjere za sprječavanje šteta koje mogu nastati, te utvrdili koridori za kretanje ljudi i mehanizacije tijekom izgradnje plinovoda. Premjestiti zatečene lovnogospodarske i lovnotehničke objekte (čeke, hranilišta) na druge lokacije ili nadomjestiti novima.
- A.1.35. Vanjsku rasvjetu objekata (plinskih čvorova, blokadnih stanica) projektirati unutar minimalno potrebnih okvira za njihovo funkcionalno korištenje, uz upotrebu ekološki prihvatljive rasvjete sa snopom svjetlosti usmjerenim prema tlu, odnosno s minimalnim rasipanjem u ostalim smjerovima.
- A.1.36. Ogradu nadzemnih objekata izvesti tako da životinjama onemogućí ulaz u prostor objekta.
- A.1.37. U slučaju nailaska na divljač stradalu tijekom radova, obavezno obavijestiti lovoovlaštenika lovišta u kojemu je stradala divljač pronađena.

Kulturno-povijesne vrijednosti

- A.1.38. Prije početka radova, a nakon iskolčenja, provesti arheološko rekognosciranje duž cijele trase koje obuhvaća pregled terena s prikupljanjem površinskih nalaza i po potrebi mrežni iskop malih sondi veličine 50x50 cm, na lokacijama utvrđenim tijekom terenskog pregleda, te po

potrebi i druge metode, u skladu s uvjetima nadležnih konzervatorskih odjela Ministarstva kulture (Konzervatorskog odjela u Sisku i Konzervatorskog odjela u Slavonskom Brodu).

A.1.39. Ako se tijekom zemljanih radova naiđe na predmete i/ili objekte arheološkog značaja izvan postojećih i eventualno novootkrivenih lokaliteta, obustaviti radove i zaštititi nalaze, te o navedenom bez odlaganja obavijestiti nadležni konzervatorski odjel Ministarstva kulture (Konzervatorski odjel u Sisku ili Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu), kako bi se poduzele odgovarajuće mjere zaštite nalaza i nalazišta.

A.1.40. Za arheološke lokalitete:

- a. Potencijalno antičko nalazište, Donja Gračenica, Popovača, E (stacionaža 9+000 do 12+000, 0-25 m lijevo i desno - navedena stacionaža orijentacijske je prirode zbog nedostatka preciznih podataka);
- b. Arheološki lokalitet Ciglena, Repušnica, Kutina, E (stacionaža 17+600 do 18+000, 0-25 m lijevo i desno - navedena stacionaža orijentacijske je prirode zbog nedostatka preciznih podataka);
- c. Pretpovijesno arheološko nalazište Stari Slatnik – Jelas polje, Brodski Stupnik, E (stacionaža 120+600, do 121+200, 0-25 m lijevo i desno - navedena stacionaža orijentacijske je prirode zbog nedostatka preciznih podataka);
- d. Arheološko nalazište Slobodnica 1, Sibinj, E (stacionaža 125+900 do 126+400, 0-25 m lijevo i desno - navedena stacionaža orijentacijske je prirode zbog nedostatka preciznih podataka);
- e. Pretpovijesno arheološko nalazište Slobodnica 2, Sibinj, E (stacionaža 126+400 do 127+050, 0-25 m lijevo i desno - navedena stacionaža orijentacijske je prirode zbog nedostatka preciznih podataka);
- f. Pretpovijesno nalazište Slobodnica – Gredice, Sibinj, E (stacionaža 127+600 do 128+200, 0-25 m lijevo i desno);
- g. Potencijalno arheološko nalazište Gradine, Vrbje, E;

izvršiti istraživanje i dokumentiranje kulturnog dobra prema uvjetima nadležnih konzervatorskih odjela. Areal rasprostiranja navedenih nalazišta, uključivši i potencijalna, utvrdit će se arheološkim rekognosciranjem koje treba provesti prije početka izgradnje.

A.1.41. Provoditi arheološko–konzervatorski nadzor tijekom izvođenja radova na izgradnji plinovoda prema uvjetima nadležnih konzervatorskih odjela Ministarstva kulture.

A.1.42. Za kulturna dobra:

- a. Lonjsko polje – kultivirani prirodni krajolik, E (stacionaža km 18+890 – 19+670, 25+450 – 27+000, 35+530 – 35+730, 39+040 – 41+900, 45+300 – 53+620, od 0 do 25 m lijevo i desno);
- b. Repušnica – dio naselja seoskih obilježja, E (stacionaža km 16+250 – 16+450, od 0 do 25 m lijevo i desno - navedena stacionaža orijentacijske je prirode zbog nedostatka preciznih podataka);
- c. Stara Subocka – povijesna seoska cjelina, Z-5728 (stacionaža km 36+840 – 37+160, od 0 do 25 m lijevo i desno - navedena stacionaža orijentacijske je prirode zbog nedostatka preciznih podataka);

provesti sljedeću mjeru zaštite: uređenje svih površina oštećenih građevinskim aktivnostima, koje nakon završetka radova treba dovesti u stanje blisko prvobitnom. Uključiti krajobraznog arhitekta u projektni tim, radi minimalizacije štetnih utjecaja na zatečene vrijednosti kulturnih krajolika.

A.1.43. Za kulturna dobra:

- a. Repušnica – dio naselja seoskih obilježja, E (stacionaža km 16+250 – 16+450, od 0 do 25 m lijevo i desno - navedena stacionaža orijentacijske je prirode zbog nedostatka preciznih podataka);
- b. Stara Subocka – povijesna seoska cjelina, Z-5728 (stacionaža km 36+840 – 37+160, od 0 do 25 m lijevo i desno);
- c. Poklonac, Ljupina, zabilježeno tijekom obilaska trase (stacionaža 80+450, 18 m desno);
- d. Poklonac, Slobodnica, zabilježeno tijekom obilaska trase (stacionaža 126+550, 7 m desno);
- e. Tradicijska okućnica, Seoce, zabilježeno tijekom obilaska trase (stacionaža od 102+440 do 102+510, 0 - 50 m desno);

provoditi stručni konzervatorski nadzor tijekom gradnje plinovoda.

Stanovništvo i naselja

A.1.44. Pri prolasku trase u blizini izgrađenih objekata i površinama predviđenim za izgradnju objekata za boravak ljudi osigurati primjenu posebnih tehničkih mjera radi zaštite objekata, koje će se definirati glavnim projektom.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Otpad

A.1.45. Tijekom izgradnje redovno čistiti područje izvođenja radova i skupljati proizvedeni otpad.

A.1.46. Osigurati odgovarajući prostor za odvojeno skladištenje otpada proizvedenog tijekom izgradnje. Za pojedine vrste otpada koristiti propisne spremnike s oznakama.

A.1.47. Osigurati nadzor (privremenog) skladišta otpada i spriječiti pristup neovlaštenim osobama. Posebno ograditi i natkriti spremnike s opasnim otpadom.

A.1.48. Otpad predavati ovlaštenim osobama.

A.1.49. Nakon izgradnje, prostor za skladištenje otpada vratiti u stanje prije početka građenja.

A.1.50. Podatke o otpadu i gospodarenju otpadom dokumentirati kroz očevidnike otpada i propisane obrasce.

A.2. MJERE ZAŠTITE TIJEKOM KORIŠTENJA

SASTAVNICE OKOLIŠA

Površinske vode

A.2.1. Područja uz nasipe koristiti u skladu sa Zakonom o vodama („Narodne novine“, brojevi 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14) radi očuvanja i održavanja zaštitnih melioracijskih i drugih građevina te održavanja vodnog režima.

Biološka raznolikost

A.2.2. Tijekom održavanja koridora plinovoda uskladiti vrijeme košnje vegetacije s vremenom održavanja koridora JANAF-a i ostalih plinovoda.

A.2.3. U slučaju pojave i/ili širenja čivitnjače (*Amorpha fruticosa* L.) i drugih invazivnih biljnih vrsta, u suradnji sa stručnjakom (biolog-ekolog) izvršiti njihovu eradikaciju na području održavanog koridora plinovoda i nadzemnih plinskih objekata (u skladu s aktualnim istraživanjima i saznanjima vezanim za suzbijanje invazivnih stranih vrsta). Mjera se primjenjuje i na području ekološke mreže s ciljem umanjenja utjecaja na ciljne vrste i staništa.

A.3. MJERE ZA IZBJEGAVANJE IZNENADNOG DOGAĐAJA

- A.3.1. Održavati pogonsku sigurnost plinovoda nadzorom i održavanjem stalnog radnog pojasa određenim na temelju analize rizika kritične infrastrukture te u skladu priznatih pravila struke.
- A.3.2. Prihvatljiv rizik po osobe i njihovu imovinu na 9 kritičnih analiziranih točaka (stacionaže 2+850, 16+330, 19+820, 36+948, 43+634, 71+253, 80+445, 102+487, 126+535) postići primjenom neke od sljedećih mjera:
- ugradnja cijevi s povećanom debljinom stjenke,
 - snimanje zavara na razini od 100%,
 - ukapanje cijevi s nadslojem od 2 m,
 - postavljanje zaštitnih elemenata iznad tjemena cijevi plinovoda,
 - redoviti obilazak kritičnih točaka plinovoda i provjera stanja,
 - zabrana budućih gradnji na definiranim kritičnim točkama te jasno isticanje ograničenja korištenja prostora uz navođenje transportnih koridora.

A.4. MJERE ZAŠTITE NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA

- A.4.1. Prestankom korištenja plinovoda što prije ukloniti nadzemne dijelove cjevovoda i instalacije, a teren dovesti u stanje prije početka gradnje.
- A.4.2. Nakon prestanka korištenja plinovoda prosjeku pošumiti isključivo autohtonim vrstama.
- A.4.3. Podzemni dio plinovoda inertizirati i/ili prema potrebi ukloniti pojedine dijelove primjenjujući sve mjere kao i prilikom izgradnje.

- II. Nositelj zahvata Plinacro d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže kako je to određeno ovim rješenjem.
- III. Nositelj zahvata Plinacro d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, podmiruje sve troškove u ovom postupku procjene utjecaja na okoliš. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.
- IV. Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata Plinacro d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje i gradnja.
- V. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Plinacro d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.
- VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i prirode.
- VII. Sastavni dio ovog Rješenja je grafički prilog:
- **Grafički prilog:** Pregledna karta s trasom plinovoda

Obrazloženje

Nositelj zahvata, Plinacro d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb, podnio je 10. studenoga 2014. putem opunomoćenika tvrtke OIKON d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, Zagreb, zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš magistralnog plinovoda Kozarac – Slobodnica DN 800/75 bar duljine 128,39 km. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14), u daljnjem tekstu Uredba, kao što su:

- Mišljenje o planiranosti zahvata dokumentima prostornog uređenja Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja (KLASA: 350-02/14-02/40, URBROJ: 531-05-14-2) od 16. rujna 2014.,
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva zaštite okoliša i prirode (KLASA: UP/I 612-07/14-60/72, URBROJ: 517-07-1-1-2-14-4) od 5. svibnja 2014. da je za planirani zahvat obvezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu,
- Studija o utjecaju na okoliš koju je izradio OIKON d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode 9. listopada 2013. izdalo Rješenje o suglasnosti za obavljanje poslova izrade studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/13-08/84; URBROJ: 517-06-2-2-2-13-2). Studija je izrađena u rujnu 2014., i doradena u travnju 2015., a voditelj izrade je Željko Koren, mag.ing.aedif.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu Ministarstvo) objavljena je **informacija o zahtjevu** za provedbu postupka (KLASA: UP/I 351-03/14-02/146, URBROJ: 517-06-2-1-2-14-2 od 21. studenoga 2014.).

Odluka o imenovanju Savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš donesena je temeljem članka 87. stavka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša, 29. prosinca 2014. (KLASA: UP/I 351-03/14-02/146, URBROJ: 517-06-2-1-2-14-5).

Povjerenstvo je održalo **dvije sjednice**. Na **prvoj sjednici**, održanoj 30. siječnja 2015. u Zagrebu, Povjerenstvo je obišlo lokaciju te nakon rasprave ocijenilo da je Studija stručno utemeljena, te izrađena u skladu s propisima, no zahtjeva određene dorade i izmjene sukladno primjedbama iznesenim na sjednici. Ministarstvo je, nakon pozitivnog očitovanja članova Povjerenstva na doradenu Studiju, 21. travnja 2015. donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I 351-03/14-02/146, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-11), a Zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: 351-03/14-02/146, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-12 21. travnja 2015.) povjerilo koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za zaštitu okoliša i prirode Sisačko-moslavačke županije i Upravnom odjelu za komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša Brodsko-posavske županije. Na **drugoj sjednici** Povjerenstva, održanoj u Zagrebu 16. srpnja 2015., članovi Povjerenstva su temeljem članka 16. Uredbe donijeli Mišljenje o prihvatljivosti zahvata.

Javna rasprava provedena je u skladu s člankom 162. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša od 25. svibnja do 26. lipnja 2015., za Sisačko-moslavačku županiju u Gradovima Kutina, Novska, Popovača i Općini Lipovljani, a za Brodsko-posavsku županiju u Gradu Nova Gradiška, te u Općinama Okučani, Gornji Bogičevci, Dragalić, Vrbje, Rešetari, Staro Petrovo Selo, Nova Kapela, Oriovac, Brodski Stupnik i Sibinj. Cjelovita Studija objavljena je i na internetskim stranicama Ministarstva. Javno izlaganje Studije održano je za Sisačko-moslavačku županiju u Gradu Kutini 16. lipnja 2015., a za Brodsko-posavsku županiju u Gradu Novoj Gradiški 16. lipnja 2015. Tijekom

javnog izlaganja i u knjizi primjedaba zaprimljene su sljedeće primjedbe: Općina Vrbje zahtijeva da se pristupne ceste do gradilišta nakon izvođenja radova vrate u prvobitno stanje te je sukladno tome studija dopunjena odgovarajućom mjerom. Nadležni konzervatorski odjel očitovao se da je investitor dužan u daljnjem postupku od konzervatorskog odjela ishoditi posebne uvjete zaštite kulturnih dobara i potvrdu glavnog projekta što je investitor prihvatio kao svoju zakonsku obvezu. Na ostale primjedbe, sugestije i mišljenja na Studiju nije potrebno pismeno odgovoriti sukladno Zapisniku s javne rasprave (KLASA:351-03/15-01/02, URBROJ:2176/01-10-15-12) i zahtjevima prisutnih, osim primjedbe HEP ODS, Pogon Kutina, u kojem se traži dopuna Studije popisom HEP-ovih infrastrukturnih objekata preko kojih trasa plinovoda prelazi. U tu svrhu HEP ODS, Pogon Kutina je izdao posebne uvjete te će nositelj zahvata u nastavku projektiranja uklopiti traženo dok se sama Studija neće dopunjavati s obzirom da se ne radi o razini detaljnosti koju Studija obrađuje. Na pitanje Snježane Šlabek - Ohman (Grad Kutina) – da li se koridor širi s obzirom na postojeći koridor u prostornim planovima, dan je odgovor da koridor plinovoda prati koridor autoceste, postojećih plinovoda i postojeći koridor JANAF-a, no bit će potrebno proširenje koridora što zapravo znači da će se postojeći koridor proširiti za vrijednost koja je jednaka međusobnoj udaljenosti postojećih instalacija i novog plinovoda.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Novi magistralni plinovod Kozarac-Slobodnica DN800/75 bar duljine trase od 128,39 km bit će položen uz postojeće magistralne plinovode Zagreb istok-Kutina, Kutina-Slobodnica odnosno JANAF, a prolazit će područjem dviju županija: Sisačko-moslavačke i Brodsko-posavske. Plinovod prolazi kroz sljedeće općine: Lipovljani, Okučani, Gornji Bogičevci, Dragalić, Vrbje, Rešetari, Staro Petrovo Selo, Nova Kapela, Oriovac, Brodski Stupnik i Sibinj, te gradove: Popovača, Kutina, Novska i Nova Gradiška. Duž plinovoda predviđeni su nadzemni objekti: plinski čvor (dalje u tekstu: PČ) Kozarac (Grad Popovača), blokadna stanica (dalje u tekstu: BS) Gračenica (Grad Popovača), BS Kutinsko Selo (Grad Kutina), međučistačka stanica (dalje u tekstu: MČS) Kraljeva Velika (Općina Lipovljani), BS Bročice (Grad Novska), BS Vrbovljani (Općina Okučani), MČS Ljupina (Grad Nova Gradiška), BS Seoce (Općina Nova Kapela), BS Brodski Stupnik (Općina Brodski Stupnik) i PČ Slobodnica (Općina Sibinj). Početna točka plinovoda (0+000) nalazi se na izlazu (ograda) iz PČ Kozarac u Gradu Popovača, sjeverno od autoceste A3. Od početne točke cjevovod se polaže u smjeru jugoistoka i pritom se križa s postojećim plinovodima Ivanić-Kutina DN 350, Popovača-Lipovljani DN 300, Lipovljani-Popovača DN 100. Dalje u smjeru jugoistoka gdje se na tri mjesta polaže ispod prometnih krakova čvora Popovača (A3), ispod državne ceste D36 Karlovac (D1) — Pokupsko — Sisak — čvor Popovača (A3), zatim južno od grada Popovače ulazi u MRS Popovača. Nastavlja južno uz priključak za Gračenicu DN 500, jugoistočno do BS Gračenica (planirani objekt), a zatim presijeca pristupni put do starog BIS Gračenica. Plinovod se polaže jugoistočno gdje se približava objektima naselja Prnjarovec (6 do 27 m). Na stacionaži 14+425 plinovod prelazi u Grad Kutinu, zatim se još jednom približava izgrađenim objektima (min. 1,5 m). Prolazi uz priključak Repušnica te se polaže u smjeru jugoistoka do planiranog novog objekta PČ Kutinsko Selo I. Nastavlja prema jugu gdje se križa s nekoliko postojećih plinovoda, zatim se polaže ispod autoceste A3 (prelazi s njezine južne strane) i u konačnici se križa s JANAF-om. Prolazi kroz naselje Kutinsko Selo gdje se na nekoliko mjesta približava izgrađenim objektima (1 objekt na 0 m) te na tri mjesta prelazi preko prometnica: prvo presijeca lokalnu ulicu, zatim spoj na A3, približava se objektu naplate cestarine i na kraju presijeca još jednu lokalnu ulicu. Plinovod prolazi kroz naselje u smjeru jugoistoka prolazeći pored izgrađenog objekta (3 m). Zatim presijeca servisnu cestu uz A3 te se polaže ispod gipsovoda s povratom kojim se transportira otpadna tekućina iz Petrokemije d.d., Tvornica gnojiva na deponiju fosfogipsa. U smjeru istoka prelazi preko šumskog područja Ravneš, Batinski razlivi i Suha rastina te ispod korita rijeke Ilove. Na stacionaži 25+605 plinovod prelazi u Općinu Lipovljani, polaže se u smjeru jugoistoka prema naselju Piljenice ispod korita rijeke Pakre. Nastavlja uz sjeverni rub južnog dijela ribnjaka*

Lipovljani. Zatim se polaže u smjeru juga te se u naselju Kraljeva Velika približava izgrađenim objektima (min. 6 m). Plinovod se polaže u smjeru juga te sa sjeverne strane na stacionaži 32+729 ulazi u MČS Kraljeva Velika I. koja će za potrebe plinovoda biti proširena uz postojeću jugozapadnu ogradu. U stacionaži 34+845 ulazi u Grad Novsku. Polaže se u smjeru jugoistoka prema naselju Stara Subocka gdje se približava izgrađenim objektima (min. 3 m). Plinovod ulazi u novoplanirani objekt BS Bročice I u stacionaži 42+405. Dalje se polaže u smjeru istoka i pri tome ispod državne ceste DC 47. Zatim prolazi kroz naselje Bročice gdje se približava objektima (min. 3 m). Plinovod se u stacionaži 43+909 polaže ispod željezničke pruge. Plinovod prelazi iz Sisačko-moslavačke u Brodsko-posavsku županiju i u Općinu Okučani, na stacionaži 59+109. Plinovod se dalje sa sjeverozapadne strane približava naselju Vrbovljani gdje u stacionaži 62+990 ulazi u prošireni objekt BS Vrbovljani. U stacionaži 65+181 prelazi u Općinu Gornji Bogičevci. Dalje se polaže ispod državne ceste DC 5 te ispod krakova čvora A3 Okučani. U stacionaži 69+275 prelazi u Općinu Dragalić. Polaže se u smjeru istoka sjeverno od sela Donji Bogičevci pri čemu se približava izgrađenim objektima (0 m). Plinovod u stacionaži 76+437 prelazi u Grad Nova Gradiška. Sa zapadne se strane približava naselju Ljupina gdje se uz sjeverni rub naselja približava izgrađenim objektima (0 m). Plinovod se polaže u smjeru istoka te sa zapadne strane ulazi u prošireni objekt MČS Ljupina. U stacionaži 82+575 ulazi u Općinu Vrbje. U stacionaži 86+255 prelazi u Općinu Rešetari te prolazi južnim rubom naselja Zapolje. U stacionaži 86+972 prelazi u Općinu Staro Petrovo Selo. Na stacionaži 97+683 prelazi u Općinu Nova Kapela. Polaže se u smjeru istoka preko poljoprivredne površine Raškovac gdje se križa sa cjevovodom JANAF-a te prelazi s njegove sjeverne strane. Dalje sjeverno od naselja Seoce se približava izgrađenim objektima (0 m). Polaže se u smjeru jugoistoka gdje u stacionaži 102+850 sa zapadne strane ulazi u BS-5 Seoce I koji će se proširiti sa svoje jugozapadne strane. Zatim se križa sa cjevovodom JANAF-a i vraća s njegove južne strane. U stacionaži 104+944 prelazi u Općinu Oriovac, te prolazi južno od čvora Lužani. U tom predjelu presijeca i nekoliko melioracijskih kanala te se polaže ispod vodotoka rijeke Orljave. Nastavlja u smjeru jugoistoka i približava se koridoru autoceste A3 i JANAF-u. U stacionaži 109+788 planirani se cjevovod plinovoda nalazi najbliže postojećem cjevovodu JANAF-a i A3 te odatle zakreće jugoistočno. Pri tome plinovod siječe nekoliko melioracijskih kanala te se križa sa cjevovodom JANAF-a i prelazi s njegove sjeverne strane. Plinovod se polaže preko poljoprivredne površine Gornje Livade gdje presijeca dva melioracijska kanala te se križa s cjevovodom JANAF-a i prelazi s njegove južne strane. Dalje se polaže u smjeru istoka u koridoru autoceste A3 sjeverno od ribnjaka Jasinje. U stacionaži 114+893 plinovod prelazi u Općinu Brodski Stupnik. Južno od naselja Brodski Stupnik plinovod se polaže ispod županijske ceste ŽC 4205 pa sa zapadne strane ulazi u prošireni BS Brodski Stupnik I. U stacionaži 121+628 plinovod prelazi u Općinu Sibinj. Plinovod se polaže prema naselju Slobodnica pri čemu se približava izgrađenim objektima (min. 1,5 m). Plinovod se polaže u smjeru istoka te ispod državne ceste DC 525, presijeca melioracijski kanal pa prelazi preko asfaltiranog dvorišta gospodarskih pogona autoservisa i tehničkog pregleda gdje se približava i izgrađenim objektima na spomenutim parcelama (min. 7 m). Nastavlja u smjeru sjeveroistoka preko krakova čvora A3 Slavonski Brod zapad te u istom smjeru kroz gospodarsku zonu naseljenog područja Slobodnica. Polaže se preko dvorišta HAC baze Slavonski Brod, presijeca odvodno/dovodni kanal, prolazi preko asfaltiranog zemljišta gospodarskog subjekta (0 m) te prije ulaska u PČ Slobodnica prolazi kroz asfaltirano dvorište benzinske crpke. Krajnja točka plinovoda nalazi se na stacionaži 128+391 unutar dvorišta plinskog čvora Slobodnica (PČ Slobodnica).

Na magistralnom plinovodu predviđena su dva PČ, unutar kojih će se ugraditi međučistačka oprema i dva nadzemna objekta MČS. Međučistačka oprema sastoji se od blokadnog uređaja i sustava manipulaciju čistačem/ispitivačem radne cijevi plinovoda. Plinovod je zatvoreni tehnološki sustav izgrađen od čeličnih cijevi nazivnog promjera DN 800, dimenzioniran u skladu s radnim tlakom od 75 bar. Cijelom svojom duljinom plinovod se izvodi se kao podzemna instalacija, osim

opreme u nadzemnim objektima. Osnovne karakteristike plinovoda su: promjer cjevovoda - 812,8 mm (DN 800; 32"); maks. radni tlak - 75 bar; duljina plinovoda - 128 390 m. Prije izgradnje plinovoda, odnosno zemljanih radova, na terenu se uspostavlja radni pojas. Radnim pojasom (16 m u šumi, 20 m na otvorenim površinama) smatra se uređeni prostor na kojem je uklonjeno raslinje te koji je pripremljen za potrebe nesmetane i sigurne izgradnje plinovoda. Nakon polaganja cijevi rov se zatrpava, a koridor 5 m lijevo i desno od osi cijevi se trajno održava. Cjevovod je u podzemnom dijelu zaštićen tvornički nanesenom polietilenskom izolacijom, a nadzemni dijelovi su zaštićeni antikorozivnim premazom. Na mjestima na kojima iz bilo kojeg razloga nije moguć pristup s površine cjevovoda se polaže horizontalnim bušenjem, bez iskopa rova. Plinovodni sustav je zatvorena tehnološka cjelina sastavljena. Čistačka oprema, koja će biti instalirana unutar PČ i MČS, koristi se prilikom povremenog unutarnjeg čišćenja plinovoda i neophodna je prilikom snimanja stanja cjevovoda. Blokadna stanica ima svrhu interventnog zaustavljanja protoka plina po pojedinoj dionici cjevovoda. Radi kao mehanički sklop čija slavina zatvara cjevovod ako je pad tlaka u cjevovodu veći od 3 bar u minuti. Razlog takvog pada tlaka može biti nekontrolirano istjecanje plina iz cjevovoda uslijed njegovog oštećenja ili kvara na drugoj opremi. Ispuhivanje plina je proces kojega obavlja stručno osposobljeno osoblje u skladu s unaprijed utvrđenom procedurom. Kod ispuhivanja plina mogu nastati dvije opasnosti - opasnost stvaranja smjese plina i zraka u omjeru koji je eksplozivan i opasnost od prekomjerne buke. Opasnost od stvaranja eksplozivne smjese zraka i prirodnog plina može nastati ako se plin prebrzo ispušta i ako postoje povoljni meteorološki uvjeti, kao što je mirovanje zraka i povišeni tlak zraka. Eksplozivna smjesa nastaje kod koncentracije plina u zraku od 5-15 % volumnih, a temperatura paljenja je 595 °C. Smjesa prirodnog plina i zraka može eksplodirati u kontaktu s otvorenim plamenom ili nekim drugim izvorom koji ima dovoljnu energiju (električna iskra, iskra nastala mehaničkim djelovanjem, opušak i sl.). Pojava buke kod ispuhivanja plina (nije normalni pogon plinovoda) može biti vrlo neugodna jer se na udaljenosti od 50 m od mjesta ispuhivanja javlja buka od 110 dB(A). Buka ima neugodan zvuk šištanja plina koji pod tlakom izlazi na ispušni ventil. Trajanje ispuhivanja iznosi najviše 2 sata. U slučaju potrebe za rekonstrukcijom, popravkom ili izvedbom novih priključaka na plinovodnoj cijevi, plin je moguće iz jedne u drugu dionicu "prebaciti" pomoću mobilnog kompresora. Priključci za mobilni kompresor nalaze se na obilaznom vodu blokadne slavine. U plinovodu se ne očekuje pojava kondenzata koja bi stvarala tekuću fazu, jer se prirodni plin, koji se uvodi u transportni plinski sustav prethodno pročišćava na plinskim poljima, odnosno terminalima. Plinovod je zaštićen pasivnom mehaničkom antikorozivnom zaštitom, aktivnom katodnom zaštitom i zaštitom od lutajućih struja.

Tijekom izgradnje plinovoda javljaju se emisije prašine i emisije ispušnih dimnih plinova iz radnih strojeva. Emisija prašine ovisi o lokalnim uvjetima na terenu kao što su stanje prometnica, atmosferske prilike i sl. Emisije u zrak tijekom izgradnje lokalnog su i kratkotrajnog karaktera, te se zbog njih ne očekuje povećano opterećenje okoliša. Tijekom korištenja plinovoda javljaju se dva osnovna izvora emisija u zrak: fugitivne emisije i emisije prilikom održavanja. Fugitivne emisije prirodnog plina javljaju se zbog eventualnih propuštanja na brtvenim spojevima unutar nadzemnih objekata plinovoda. Provođenjem redovitih kontrola od strane stručnog osoblja pojave fugitivnih emisija svode se na gotovo zanemarivu količinu. U svrhu smanjenja posljedica nekontroliranih ispuštanja plinovod je opremljen sustavom za nadzor i upravljanje u sprezi s blokadnim i sigurnosnim zapornim elementima.

Kontakt plinovoda s **površinskim vodama** događa se tijekom izgradnje plinovoda duž presijecanja trase sa stalnim vodotocima, te je tijekom izgradnje moguć privremeni negativan utjecaj na kakvoću površinskih voda. Izvođenjem radova u sušno doba godine i kod niskih vodostaja, utjecaji se svode na minimalnu razinu. Ne očekuje se utjecaj kod tlačne probe jer je unutrašnja strana cijevi obložena epoksidnom prevlakom tako da neće doći do kontakta i kontaminacije vode sa željeznom

oksidima te neće imati utjecaj na kvalitetu vode u vodotocima. Tijekom korištenja se ne očekuje utjecaj na površinske vode.

Trasa planiranog plinovoda od stacionaže 2+910 do 9+530 prolazi III. zonom sanitarne zaštite izvorišta Ravnik. Unutar koridora od 200 m trase plinovoda nalaze se slijedeće I. zone sanitarne zaštite izvorišta Ravnik: Ravnik B-9, Ravnik B-6, Ravnik B-4, Ravnik B-5, Ravnik B-8 i Ravnik B-7. Od stacionaže 101+045 do 128+390 trasa planiranog plinovoda prolazi III. zonom sanitarne zaštite izvorišta Jelas. Za vrijeme izvođenja radova moguća su onečišćenja **podzemne vode** uzrokovana radom i kvarom radne mehanizacije odnosno neopreznim rukovanjem opremom, kao posljedica toga može doći do istjecanja ulja, nafte i drugih za vode opasnih tvari, što je izuzetno opasno za kakvoću podzemnih voda, naročito u zonama sanitarne zaštite. Uz pravilno izvedenu zaštitu rova s primjenom mjera zaštite na radu i zaštite okoliša ne očekuje se utjecaj na podzemne vode u zonama sanitarne zaštite. Tijekom korištenja ne očekuje se utjecaj na podzemne vode.

Glavni negativni utjecaji na **tlo** vezani su uz period izgradnje planiranog zahvata. Radovi na iskapanju i postavljanju cijevi te zatrpavanju zemljom dovest će do trajnijeg narušavanja strukturnih osobina tala duž trase. Do privremene prenamjene i oštećenja tla doći će uslijed polaganja cjevovoda u širini radnog pojasa od 16 m u šumskom području te 20 m na ostalim površinama. Trajnom prenamjenom bit će zahvaćeno 1,87 ha (bonitetna kategorija P3 (1,57 ha) i PŠ (0,30 ha). Na dijelovima trase plinovoda gdje se nalaze ili se planiraju poljoprivredne kulture, zbog uklanjanja humusnog sloja doći će do negativnog utjecaja na kvalitetu i ekološke funkcije tla, te do smanjenja prinosa u sljedeće dvije do tri godine. Riječ je o kratkotrajnom, ali vrlo značajnom utjecaju, budući da se odnosi na dosadašnje korištenje poljoprivrednog zemljišta. Utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište tijekom rada plinovoda značajno je manji nego prilikom pripreme terena i građevinskih radova. Ograničenja s obzirom na upotrebu terena ostaju jedino u šumskim područjima u vidu zaštitnog koridora od 10 m. Na poljoprivrednim površinama, te na svim neobrađenim ili neobradivim površinama, osim na onima gdje prevladava šuma, nakon polaganja plinovoda teren se u potpunosti dovodi u prethodno stanje i zadržava namjenu kao i prije polaganja plinovoda. Kao ograničenje javlja se zabrana uzgoja kultura čiji korijen prelazi dubinu od 1 m i obradu dublju od 0,5 m. Utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište smatra se prihvatljivim.

Od **poljoprivrednih površina** na području radnog pojasa privremenom prenamjenom najviše će biti zahvaćene oranice s 114,02 ha (82,08 %), zatim mozaik različitih načina poljoprivrednog korištenja s 21,25 ha (15,30 %), livade košenice s 1,39 ha (1,00 %), zapuštene poljoprivredne površine s 1,39 ha (1,00 %) i poljoprivredne površine sa značajnim udjelom prirodne vegetacije s 0,86 ha (0,62 %). Trajnom prenamjenom bit će zahvaćene oranice s 1,76 ha (96,17 %) i mozaik različitih načina poljoprivrednog korištenja s 0,07 ha (3,83 %). Najveći utjecaj ovog zahvata na poljoprivrednu proizvodnju se očekuje tijekom izgradnje. U toj fazi će doći do prenamjene i oštećivanja tla uslijed polaganja cijevi i izvođenja radova na radnom pojasu širine 16 m na poljoprivrednim površinama. Pritom će poljoprivredna proizvodnja biti izgubljena u godini izgradnje plinovoda tako da će doći do trajne i privremene prenamjene zemljišta. Trajna prenamjena će biti na površinama na kojima će biti izgrađeni trajni objekti (crpne i kontrolne stanice i sl.), a privremena prenamjena će se dogoditi na cijeloj dužini plinovoda jer se u godini izgradnje neće na tim površinama odvijati poljoprivredna proizvodnja. Nakon završetka radova zemljište će biti vraćeno u stanje prije početka gradnje te će se poljoprivredna proizvodnja moći nastaviti uz ograničenje za sadnju biljaka čije korijenje raste dublje od 1,0 m te ne zahtjeva obradu dublju od 0,5 m. Tijekom korištenja plinovoda nema značajnijih utjecaja na poljoprivrednu proizvodnju, osim u slučaju akcidenta.

Tijekom izgradnje na području radnog pojasa doći će do gubitka postojećih **staništa**. Trajni gubitak očekuje se za područje šuma i šikara dok je privremeni gubitak vezan za travnjačka staništa i

poljoprivredne kulture. Izvedbom prijelaza preko vodotoka prekopom (sa ili bez zaobilaznog toka) na obalama i u koritu unutar radnog pojasa očekuje se gubitak malih površina postojećih vodenih i vlažnih staništa, uz moguće privremene promjene kvalitete vode (zamućenje). Pažljivim izvođenjem radova utjecaj na vodena staništa je malen i prihvatljiv. S obzirom na to da se trasa plinovoda planira uz postojeće plinovode i naftovod, rizik od nepovoljnog utjecaja na populacije ugroženih i strogo zaštićenih biljnih vrsta je prihvatljiv. Oštećivanjem staništa duž radnog pojasa otvara se koridor naseljavanju i širenju alohtonih, invazivnih ili ruderalnih biljnih vrsta te će ih biti potrebno uklanjati. Utjecaj na faunu za vrijeme izvođenja radova će se očitovati u vidu promjene ili gubitka dijela staništa te pojave buke kao posljedice rada građevinskih strojeva i kretanja vozila. Izraženiji utjecaji na ugrožene i strogo zaštićene životinjske vrste, osobito ptice, izbjeći će se izvođenjem radova, osobito uklanjanja prirodnog vegetacijskog pokrova izvan perioda gniježđenja i odrastanja mladih ptica.

Utjecaj na prirodna obilježja **zaštićenih područja** kojima trasa prolazi može se očitovati u promjeni ili gubitku postojećih staništa kojima trasa prolazi. Budući da je trasa planirana uz postojeće plinovode i naftovod te autocestu, neposredno uz granicu Parka prirode Lonjsko polje, promjene ili gubitak navedenih staništa u radnom pojasu i budućem održavanom koridoru smatra se umjerenim utjecajem, no nakon provođenja predloženih mjera zaštite biološke raznolikosti, smatra se prihvatljiv.

Glavni utjecaj na ciljne vrste i ciljne stanišne tipove **ekološke mreže** predstavlja promjena staništa i stanišnih uvjeta na šumskim i travnjačkim površinama te pri prijelazu preko vodotoka. Spomenuti gubitak staništa i promjena stanišnih uvjeta odnose se na razmjerno male površine prirodnih i poluprirodnih staništa na dijelu gdje se postojeći koridor proširuje. Procijenjeni gubici i promjene ciljnih staništa i staništa značajnih za ciljne vrste ocijenjeni su malim do umjerenim i prihvatljivim utjecajem. Tijekom izgradnje prijelaza plinovoda ispod vodotoka prekopom (s ili bez izvedbe zaobilaznog toka) moguć je utjecaj na vodena staništa u koritu i uz obale vodotoka te na ciljne vrste vezane uz ta staništa. Sagledavanjem samostalnih i skupnih utjecaja izgradnje plinovoda Kozarac-Slobodnica DN 800/75 bar na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže može se zaključiti da je zahvat prihvatljiv nakon primjene mjera ublažavanja štetnih posljedica zahvata na ekološku mrežu te primjenu propisanih mjera zaštite okoliša.

Tijekom izgradnje plinovoda doći će do izravnih, ali privremenih utjecaja na fizičku strukturu **krajobraza** navedenih područja uspostavom radnog pojasa, što podrazumijeva uklanjanje poljoprivrednih kultura na trasi plinovoda i proširenja postojeće šumske prosjeke plinovoda i naftovoda. S obzirom na privremeni karakter utjecaja (rov će se zakopati, poljoprivredne površine vratiti u stanje prije početka gradnje, širina prosjeke smanjiti na zonu stalnog čistog pojasa širine 10 m, a privremeni obilazni vodotok sanirati, ako se izvodi), procijenjeno je da je tijekom izgradnje zahvat prihvatljiv za okoliš. Tijekom korištenja plinovoda doći će do izravnih i trajnih utjecaja na fizičku strukturu krajobraza održavanjem zone stalnog čistog pojasa, što podrazumijeva krčenje grmolike i šumske vegetacije u pojasu od 5 m sa svake strane plinovoda, odnosno zabranu sadnje poljoprivrednih kultura čije korijenje seže do dubine veće od 1 m. Navedene promjene bit će očite samo na područjima visoke vegetacije u obliku šumskih prosjeka, što može dovesti i do trajnih promjena u vizualnoj percepciji krajobraza. S obzirom na sve navedeno, moguće je zaključiti da navedeni utjecaj neće uzrokovati znatne promjene u vizualnoj percepciji krajobraza u odnosu na postojeće stanje.

Najveći dio planirane trase prolazi kroz visokovrijedne poplavne šume hrasta lužnjaka te šumama poljskog jasena. Površina visokovrijednih poplavnih šuma iznosi oko 60% ukupne površine. Približno 50% **šuma** u državnom vlasništvu pripada poplavnim šumama hrasta lužnjaka od čega je trećina starija od 100 godina te je njihova vrijednost velika. Ostali dio pripada raznodobnim

sastojinama hrasta lužnjaka, panjačama te manje vrijednim sastojinama. Utjecaji na šume i šumarstvo ponajprije se očituju u trajnom gubitku površina pod šumom izravnim zaposjedanjem šumsko-proizvodnih površina. U koridoru širine 16 m uklonit će se drveće, izvaditi panjevi, a humus odložiti na stranu. Završetkom gradnje prostor stalnog čistog pojasa (5+5 m) trajno će se održavati bez nasada. Ukupno se trajno zaposjeda 47,05 ha šuma i šumskog zemljišta. Međutim, budući da trasa plinovoda većim dijelom ide uz već otvoreni koridor postojećih infrastrukturnih objekata, utjecaj na šume i šumarstvo neće biti značajan.

Tijekom izvođenja radova postojat će privremeni utjecaj na **divljač** ako se radovi izvode za vrijeme reproduktivnog ciklusa. Izvođenje radova imat će privremeni negativan utjecaj na divljač koja obitava na području prolaska trase jer će izazvati uznemiravanje i migraciju divljači. Postupajući u skladu sa Zakonom o lovstvu („Narodne novine“, brojevi 140/05, 75/09, 153/09, 14/14) koji nalaže mir u lovištu za vrijeme dok su ženke dlakave divljači visoko bređe te dok vode sitnu mladunčad te pernatu divljač (sjedenje na jajima, hranjenje mladunčadi) umanjuje taj utjecaj. S obzirom na to da je izgradnja privremenog karaktera nema trajnog gubitka lovnoproduktivnih površina. Plinovod će i neko vrijeme nakon izgradnje imati utjecaja na svu divljač, te će trebati određeno vrijeme nakon izgradnje za uspostavljanje prirodnih odnosa unutar staništa. To se posebno odnosi na krupnu divljač i na njihovo privikavanje na nove migracijske puteve i mir u staništu.

Najveći intenzitet negativnih utjecaja zahvata predviđa se za **kulturna dobra** izrazitih prostornih karakteristika (evidentirani kultivirani-prirodni krajolik Lonjsko Polje te dijelovi seoskih naselja Repušnica i Stara Subocka), no narušavanje njihovih vrijednosti bit će znatno manjeg obima s obzirom na to da se trasa plinovoda planira uz postojeće plinovode i naftovod. Arheološka su nalazišta također izravno i u temeljnim svojstvima ugrožena kategorija kulturnih dobara na razmatranom području te će ih biti potrebno istražiti i dokumentirati. Osobito nizak stupanj štetnih utjecaja predvidiv je za kulturna dobra koja pripadaju kategorijama pojedinačnih kulturno-povijesnih građevina.

Trasa plinovoda na 55 lokacija prolazi u blizini (do 30 m) izgrađenih objekata, od čega se os nalazi na udaljenosti manjoj od 5 m od objekata na 11 mjesta, a prolazi preko izgrađenih objekata na 9 mjesta. Na tim mjestima bit će potrebno osigurati zaštitni pojas s primjenom tehničkih mjera, odnosno izmjestiti plinovod na način da se postojeći objekti izbjegnu. Ako obilazak objekta nije moguć, bit će potrebno izvlastiti vlasnike objekata. Unutar koridora od 200 m obostrano od osi plinovoda moguć je utjecaj na okolno **stanovništvo** u smislu uznemiravanja bukom i zbog širenja prašine tijekom izgradnje. Tijekom korištenja se ne očekuju značajniji utjecaji na stanovništvo.

Pri izgradnji plinovoda nastat će određene vrste i količine **otpada** tijekom građevinskih i montažnih radova. Tijekom korištenja plinovoda nastajat će otpad od pročišćavanja i transporta prirodnog plina te čišćenja i održavanja plinovoda. Utjecaj od otpada ocijenjen je kao prihvatljiv za okoliš.

U slučaju **iznenadnog događaja**, pucanja cjevovoda ili znatnijeg oštećenja plinske opreme javlja se nekontrolirano istjecanje plina iz sustava, zbog čega su moguće posljedice ugrožavanje zdravlja ljudi i pojava požara manjeg ili većeg razmjera. Nekontrolirano istjecanje plina može rezultirati i velikom nesrećom (akcidentom), a uzroci mogu biti seizmički pomaci, teroristička diverzija, obavljanje različitih aktivnosti unutar stalnog čistog pojasa plinovoda (5m+5 m) i sl. Magistralni plinovod samo izuzetno prolazi u blizini naseljenih i izgrađenih područja, te se sekcije cjevovoda na tim područjima izvode uz primjenu posebnih mjera, a po izgradnji provodi se stroži nadzor stalnog čistog pojasa. Kao kriterij identifikacije povišenog rizika je blizina naselja odnosno kuća i blizina kritične infrastrukture. Modelom su izračunate udaljenosti određenih razina toplinskog zračenja, provedena je analiza utjecaja toplinskog zračenja, vjerojatnost nastanka velike nesreće te je

sukladno Pravilniku o metodologiji za izradu analize rizika poslovanja kritičnih infrastruktura ocijenjen rizik za svaki kritični slučaj. Temeljem ocjene rizika propisane su mjere zaštite sigurnosti rada plinovoda.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona o zaštiti okoliša, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opće** mjere zaštite propisane su u skladu sa člankom 69. stavkom 2. točkom 9. Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, brojevi 80/13, 153/13 i 78/15), te Zakonom o cestama („Narodne novine“, brojevi 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14).
- Mjera zaštite **zraka** propisana je u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“, brojevi 130/11 i 47/14).
- Mjere zaštite **voda** su propisane u skladu sa Zakonom o vodama („Narodne novine“, brojevi 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14), Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, brojevi 80/13, 43/14 i 27/15), te Pravilnikom o izdavanju vodopravnih akata („Narodne novine“, brojevi 78/10, 79/13 i 9/14).
- Mjere zaštite **tla** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša, Zakonom o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, brojevi 39/13 i 48/15) te prema Pravilniku o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“, broj 09/14).
- Mjere zaštite **bioraznolikosti i ekološke mreže** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13).
- Mjera zaštite **krajobraza** je u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode te Zakonom o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, brojevi 152/08, 124/09, 49/11 i 25/13).
- Mjere zaštite **šuma** su propisane u skladu sa Zakonom o šumama („Narodne novine“, brojevi 140/05, 82/06, 129/08, 25/12, 68/12 i 94/14) te Pravilnikom o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šumskom redu („Narodne novine“, brojevi 116/06, 74/07, 55/09 i 25/11).
- Mjere zaštite **divljači i lovstva** propisane su u skladu sa Zakonom o lovstvu („Narodne novine“, brojevi 140/05, 75/09) i Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, broj 114/11).
- Mjere zaštite **kulturno-povijesne baštine** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, brojevi 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13 i 152/14).
- Mjere zaštite **naselja i stanovništva** propisane su u skladu s Pravilnikom o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport („Službeni list SFRJ“, broj 26/1985)
- Mjere postupanja s **otpadom** su u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13) te Pravilnikom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, brojevi 23/14 i 51/14).
- Mjere zaštite od **iznenadnih događaja** propisane su u skladu s Zakonom o kritičnim infrastrukturama („Narodne novine“, broj 56/13) i Pravilniku o metodologiji za izradu analize rizika poslovanja kritičnih infrastruktura („Narodne novine“, broj 128/13).

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša, nositelji zahvata podmiruju sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Rok važenja ovog Rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. i 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Obveza objave ovoga rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine", brojevi 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6 i 8, Zagreb, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Plinacro d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb (**R! s povratnicom**)

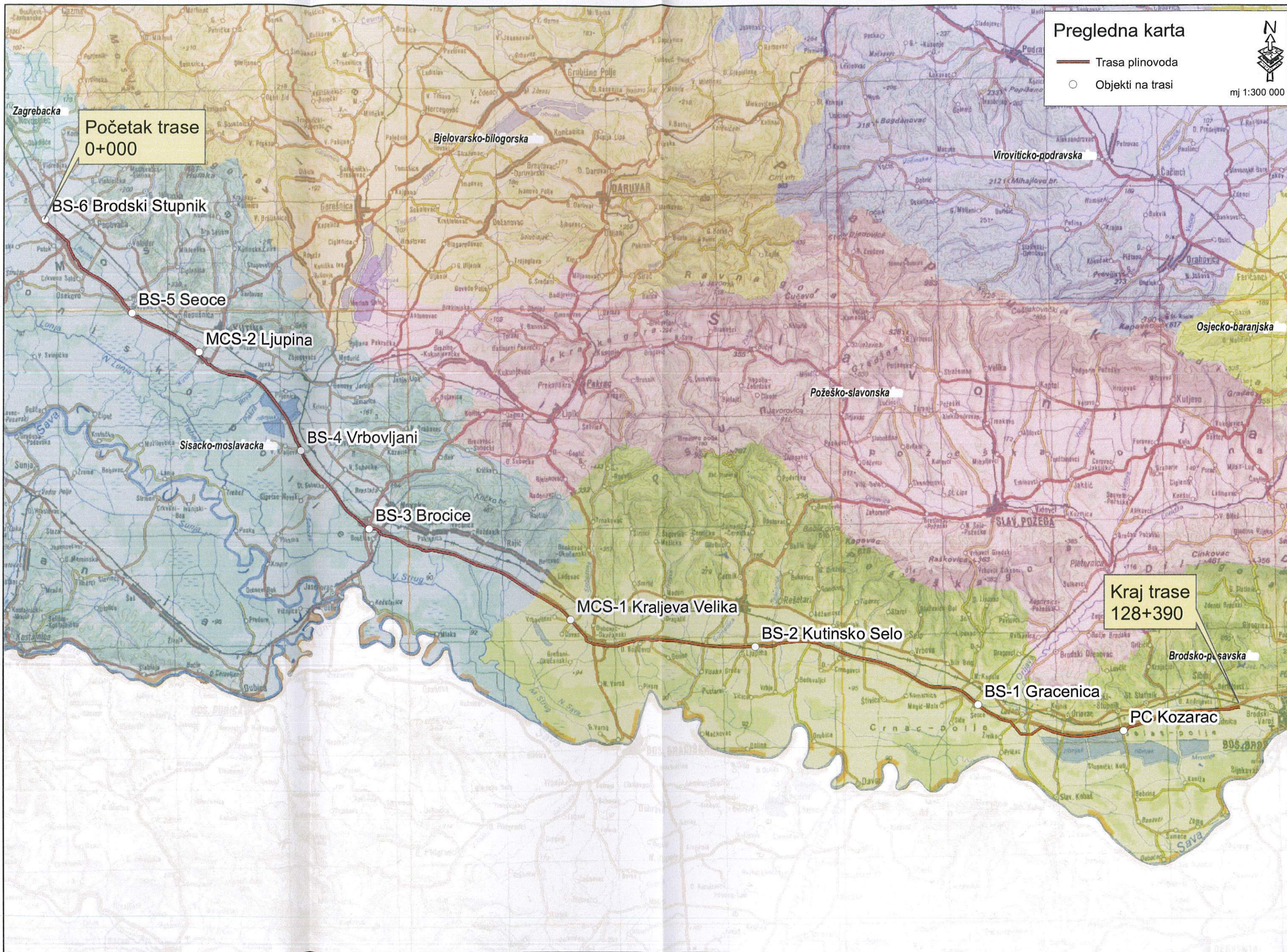
Na znanje:

1. Sisačko-moslavačka županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode, Trg bana Josipa Jelačića 6, Sisak
2. Brodsko-posavska županija, Upravni odjel za komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša, Petra Krešimira IV. br. 1, Slavonski Brod
3. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Uprava za dozvole državnog značaja, Ulica Republike Austrije 20, Zagreb
4. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
5. Pismohrana u spisu predmeta, ovdje

Pregledna karta

- Trasa plinovoda
- Objekti na trasi

N
mj 1:300 000

Početak trase
0+000

BS-6 Brodski Stupnik

BS-5 Seoce

MCS-2 Ljupina

BS-4 Vrbovljani

BS-3 Brocice

MCS-1 Kraljeva Velika

BS-2 Kutinsko Selo

BS-1 Gracenica

PC Kozarac

Kraj trase
128+390